

Abstrakt v češtině

Vysokohorské oblasti představují relativně nepříznivé klimatické podmínky pro většinu druhů rostlin a jejich opylovačů. Proto se předpokládá, že u zoogamních rostlin se s rostoucí nadmořskou výškou bude zvyšovat i limitace opylení (tzv. *pollen limitation*). Hypotézy o “reprodukční jistotě” (*reproductive assurance*) a “výhodě přenosu” (*transmission advantage*) předpokládají, že u takových druhů či populací začnou převládat adaptace vedoucí k samoopylení. Předpoklady reprodukčních strategií a limitace opylení ověřuji v této studii u deseti zoogamních druhů rostlin ve třech nadmořských výškách (2 800 m n.m., 3 500 m n.m. a 4 000 m n.m.) v horských trávnících Kamerunské hory. Porovnával jsem počet vyprodukovaných semen květů po čtyřech experimentálních zásazích: *autogamie*, *geitonogamie*, *cizoprašnost* a *přirozená kontrola*). Jeden druh nebyl self-kompatibilní (schopný se opylit vlastním pylem), šest bylo částečně self-kompatibilních a jeden druh byl plně self-kompatibilní. U pěti druhů jsem rozdíl v reprodukčních strategiích a v limitaci opylení porovnal mezi nadmořskými výškami. Míra limitace opylení se zvyšovala s nadmořskou výškou pouze u dvou druhů, což zdůvodňuji potenciálně vysokými hodnotami již v nejnižší nadmořské výšce (2 800 m n.m.). U samoopylení jsem nezaznamenal předpokládány výrazný nárůst s nadmořskou výškou. Zkoumané rostlinné druhy v nejnižší elevaci nevykazovaly výraznou schopnost samoopylení, která byla zaznamenána u druhů rostlin, u nich se zvýšená schopnost se stoupajícím gradientem prokázala. Je však možné, že zkoumané druhy jsou více schopné samoopylení na mezidruhovové úrovni, než druhy v nižších polohách.

Klíčová slova: self-kompatibilita, limitace opylení, samo-opylení, elevace, adaptace